

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Onderzoeksraad voor de Veiligheid
Postbus 95404
2508 CK DEN HAAG

doorkiesnummer (070) 373 8320	uw kenmerk	bijlage(n)
betreft Reactie VNG en Veiligheidsberaad op de aanbevelingen van de Onderzoeksraad inzake De Punt en Terneuzen	ons kenmerk ECCVA/U201000619	datum 21 april 2010

Geachte voorzitter en leden van de Onderzoeksraad voor Veiligheid,

In het najaar van 2009 heeft de Onderzoeksraad twee onderzoeksrapporten gepubliceerd over ongevallen waarbij een aantal brandweerlieden is omgekomen bij het uitvoeren van hun taak. Het betreft hier een ongeval bij de bestrijding van een brand in De Punt en een duikongeval in Terneuzen. Deze rapporten onderstreepten helaas opnieuw het grote belang van de aandacht voor de veiligheid van brandweermensen. Dit onderwerp heeft bestuurlijk bij de VNG en het VB zeer hoge prioriteit. Wij spreken daarom bovenal ons medeleven uit met de nabestaanden van de overleden brandweerlieden.

De Punt

In het eindrapport over uw onderzoek naar het verongelukken van drie brandweermensen in De Punt onderstreept u het belang van een kennisontwikkeling, kennisborging en kennisverspreiding bij de brandweer. De VNG en het Veiligheidsberaad hebben de conclusies en aanbevelingen ter harte genomen.

De VNG en het Veiligheidsberaad overleggen met het ministerie van BZK en de NVBR hoe het beste invulling kan worden gegeven aan de aanbevelingen. De gezamenlijke inspanningen van partijen zijn erop gericht om ongelukken als deze in de toekomst te voorkomen. Belangrijk onderdeel hiervan is de oprichting van een brandweeronderwijsraad (BOR), die zich zal richten op het borgen van de kwaliteit van het brandweeronderwijs. Nu de kwaliteitseisen voor 27 brandweerfuncties landelijk worden vastgesteld in het Besluit personeel veiligheidsregio's is het zaak dat de inhoud van het brandweeronderwijs hierop wordt aangepast, nu en in de toekomst.

De kern van de opdracht van de BOR is dan ook dat het brandweeronderwijs regelmatig wordt aangepast aan nieuwe inzichten uit praktijk en wetenschap en de BOR verbindingen legt tussen landelijke kwaliteitseisen, les – en leerstof en examineren. In de BOR zijn afvaardigingen van werkgevers, werknemers, overheden en het onderwijs betrokken, die gaan functioneren onder een onafhankelijk voorzitter. De BOR adviseert de gezamenlijke werkgevers, die bestuurlijk verantwoordelijk zijn voor inhoud en organisatie van het brandweeronderwijs. Voor de opstart en bemensing van het secretariaat van de BOR hebben we een beroep gedaan op het ministerie van BZK als systeemverantwoordelijke voor openbare orde en veiligheid, inclusief de brandweezorg. We moeten constateren dat de (bescheiden) subsidieaanvraag slechts gedeeltelijk wordt gehonoreerd. We betreuren dat omdat een voortvarende start van de BOR hiermee een stuk lastiger wordt. Toch zullen we nog voor de zomer van 2010 beginnen met het opstarten van de activiteiten van de BOR. Ook zullen we met het ministerie van BZK spreken over aanvullende financiering van secretariaat en activiteiten van de BOR.

In uw aanbevelingen adresseert u de VNG in het bijzonder om, vooruitlopend op aanpassing van leer- en lesstof van de brandweer over plotselinge branduitbreiding, haar leden te wijzen op gevaren die met de beschreven verschijnselen en omstandigheden gepaard kunnen gaan. In de VNG - ledenbrief van 11 februari over het besluit personeel veiligheidsregio's heeft de VNG gemeenten hierover geïnformeerd hierover (zie bijlage 1). Daarnaast heeft de NVBR een groot aantal activiteiten ondernomen, die ertoe bijdragen dat de kennislacune op dit punt voortvarend wordt ingevuld. Ook zullen we de brandweeronderwijsraad vragen om werkgevers te adviseren over de meest adequate manier om de inzichten over de risico's van plotselinge branduitbreiding te verwerken in les en leerstof. Wij zijn van mening dat wij hiermee afdoende tegemoet komen aan de aanbeveling die u ons heeft gedaan.

Terneuzen

In het rapport over het duikongeval in Terneuzen wordt vooral het belang onderstreept van een goede organisatie van de duiktaak van de brandweer, waarbij de bestuurlijke en organisatorische verantwoordelijkheden helder zijn. Verder moeten er garanties aanwezig zijn, die het brandweerpersoneel in staat stellen om op een veilige manier te werken. Tot slot moet van incidenten worden geleerd, zodat er voortdurende aandacht is voor veiliger werken, volgens de meest recente inzichten en ervaringen.

Uw aanbeveling aan de VNG en het Veiligheidsberaad is er op gericht om inzichtelijk te maken hoe de verantwoordelijkheid als werkgever kan worden ingevuld om het brandweerdruiken op een veilige manier te organiseren. Er dient door gemeenten en veiligheidsregio's een bestuurlijke afweging te worden gemaakt, waarbij duidelijk is welke risico's de duiktaak met zich meebrengt en hoe deze kunnen worden beheerst. Verder dient bestuurlijk afgewogen worden of voldoende geïnvesteerd wordt in organisatie, capaciteit en deskundigheid om de duiktaak op een veilige manier uit te voeren.

Op dit moment is een gezamenlijk project in voorbereiding van de NVBR, de VNG en het Veiligheidsberaad om de veiligheid van het brandweerdruiken op een hoger niveau te brengen. Over de opzet en financiering van het project wordt intensief overlegd met het ministerie van BZK. Het project is enerzijds gericht op het opzetten van een bestuurlijk afwegingskader en anderzijds op het treffen van spoedeisende maatregelen (zoals eerder geconstateerd door IOOV en de NVBR) en het 'internaliseren' van een veilige manier van werken bij de duikteams van de brandweer. Voor het laatste onderdeel wordt in het kader van dit project een zogenaamde operationele audit ontwikkeld. De VNG en het Veiligheidsberaad zullen primair het initiatief nemen om de discussie en besluitvorming bij gemeenten en veiligheidsregio's over het (veilig) voortzetten van de duiktaken te initiëren.

Hierbij beperkt de discussie zich overigens niet tot de duiktaak alleen. Het gaat om een veilige manier van het bestrijden van waterongevallen, waarvan de optie om dit vorm te geven via het duiken er één is.

Het resultaat van dit bestuurlijk afwegingskader moet zijn dat gemeenten en veiligheidsregio's op de hoogte zijn van

- bestuurlijke verantwoordelijkheid als het gaat om de bestrijding van waterongevallen inclusief de risicoafweging die hierbij gemaakt kan worden
- de middelen die hen ter beschikking staan om die verantwoordelijkheid vorm te geven, waarbij een eigen duikteam een van de middelen is
- de maatschappelijke, beleidsmatige, organisatorische, personele en financiële consequenties van de inzet van die middelen
- de beoogde resultaten van de inzet van deze middelen

Naast het eigen initiatief dat wij als gezamenlijke partijen ondernemen om de bestuurlijke afweging en operationele veiligheid te verhogen, spelen er tal van ontwikkelingen die van invloed zijn op de manier van werken bij de duikteams van de brandweer. Een belangrijk onderdeel hiervan is de ARBO-regelgeving. Zoals in uw rapport aangegeven zijn op dit moment twee stelsels voor opleiden en certificering van brandweerdruiken relevant, het stelsel van BZK en het stelsel van SZW. Op onderdelen hanteren deze stelsels verschillende normen, waardoor het voor duikteams onduidelijk is welke norm van toepassing is. We zijn in gesprek met BZK en SZW over een eenduidige en voor het brandweerdruiken relevante normering. Onze hoofddoelstelling daarbij is de veiligheid van brandweerdruikers te vergroten en ervoor te zorgen dat het Rijk met één herkenbare en gedragen norm werkt. In dat kader doen we nadrukkelijk een beroep op de Arbeidsinspectie en SZW om met ons mee te denken om te komen tot een specifieke normering voor brandweerdruikers, in plaats te blijven volharden in normering die vooral relevant is voor duikers actief in andere sectoren.

Verder werken VNG, Veiligheidsberaad en NVBR aan herziening van de leidraad waterongevallenbestrijding. In uw rapport merkt u daarover op dat de leidraad "informele" regelgeving is die strikt genomen niet bindend is. Parallel aan de herziening van de leidraad waterongevallenbestrijding werken VNG en vakorganisaties aan een Arbo-catalogus brandweer. Voor het onderdeel duiken zullen de relevante delen van de herziene leidraad waterongevallenbestrijding worden opgenomen in de arbocatalogus. Daarmee krijgen essentiële onderdelen van de leidraad waterongevallenbestrijding een formele status.

De eerder genoemde BOR is verantwoordelijk voor het organiseren van een systeem van borging van de kwaliteit van het opleiden en trainen van brandweerpersoneel, dus ook de brandweerdruikers. Noodzakelijke aanpassingen in kwalificatiedossiers en profielen, opleidingseisen en examinering zullen onderdeel van zijn van de werkzaamheden van de BOR in 2010.

De VNG en het Veiligheidsberaad zijn van mening dat met bovengenoemde initiatieven, die plaatsvinden in nauwe samenwerking met alle betrokken partijen (waaronder de branche zelf) wordt beantwoord aan de aanbevelingen die u aan ons heeft gedaan.

Hoogachtend,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Mr. R.J.J.M. Pans
voorzitter directieraad

Veiligheidsberaad

Mr. Th. C. De Graaf
voorzitter Veiligheidsberaad

VERZENDFORMULIER

concept d.d.	opsteller H.Th.G.N Roes	toestel 8320	afdeling ECCVA
Datum brief 20 april 2010	ons kenmerk ECCVA/U201000619	uw kenmerk	
bestandsnaam			
betreft Reactie VNG en Veiligheidsberaad op de aanbevelingen van de Onderzoeksraad (De Punt en Terneuzen)			
geadresseerde VNG Directieraad		aard brief overige categorieën	
aantal bijlagen	omschrijving		
verzending regulier opmerking opsteller: definitieve tekst afstemmen met Veiligheidsberaad			
afschrift aan	met bijlage	aantal	met brief
PAZ	*	1	
Opsteller	*	1	
Secretariaat	*	1	
Niet invullen			
paraaf afdelingshoofd	medeparafen	ter tekening afd. hfd	stempel